

Grønlands centrale lønanvisnings overførsel til Grønlands hjemmestyre, at hjemmestyret med virkning fra 1. januar 1989 overtager Grønlands Fiskeriundersøgelser og Grønlands centrale lønanvisning.

I forbindelse med overførsel af ovennævnte opgaver, som sker efter hjemmestyrelovens § 5, foreslås det i nærværende lovforslag, at det fastsatte statsilskud til hjemmestyret i 1989 og 1990 forhøjes med et beløb svarende til statens besparelser ved opgavernes overførsel. På grundlag af blandt andet forslag til finanslov for 1989 og af budgetoverslag for 1990 kan statens nettoudgifter i 1989 og 1990 vedrørende de nævnte opgaver opgøres som vist nedenfor.

Husleje, herunder udgifter til drift og vedligeholdelse af de kontorlokaler i København, som Grønlands centrale lønanvisning i dag benytter, foreslås fra 1. januar 1989 overført til Grønlands hjemmestyre, som fra dette tidspunkt vil skulle afholde lejebetalingen til staten for de ovennævnte lokaler. Boligministeriet har opgjort de årlige udgifter til 1,6 mio. kr.

Endelig foreslås tilskuddet til Grønlands hjemmestyre forhøjet som følge af en omlægning af statens tilskud til de grønlandske kommuner fra og med 1989, jf. bemærkningerne om tilskud til de grønlandske kommuner.

Tilskud til hjemmestyret vil herefter for årene 1989 og 1990 kunne opgøres således:

	1989 mio. kr.	1990 mio. kr.
Tilskud ifølge lov nr. 848 af 23. december 1987	1.365,1	1.331,4
Opregning til pris- og lønniveau medio 1989 (3,40 pct.) . . .	46,4	45,3
Grønlands centrale lønanvisning	16,8	16,8
Grønlands Fiskeriundersøgelser	15,3	15,3
Miljøforhold	1,8	1,8
Husleje	1,6	1,6
Omlægning af statens tilskud til de grønlandske kommuner	82,1	80,4
Pensionsbidragstilskud	0,2	0,2
I alt	1.529,3	1.492,8

Bestemmelserne i § 1, stk. 2, § 2 og § 3 i lovforslaget er i overensstemmelse med bestemmelserne i den gældende lovs § 1, stk. 2, § 2 og § 1, stk. 3.

Tilskud til de grønlandske kommuner

Staten har siden 1976 ydet et årligt tilskud til de grønlandske kommuner efter objektive kriterier. Tilskuddet er årligt blevet reguleret med en procentsats,

der blandt andet er blevet fastsat under hensyn til pris- og lønudviklingen og eventuelle besparelser på statsbudgettet. Derimod er der ikke sket nogen regulering som følge af ændringer i opgavernes omfang. Tilskuddet ydes til drift af veje, terrænpleje og overfladeafvanding, til drift af den kommunaltekniske administration, til drift af brandvæsenet samt til varetagelse af administrative opgaver for staten. Tilskuddet fordeles mellem kommunerne efter folketal med undtagelse af tilskuddet til drift af veje m.v., som fordeles på grundlag af vejareal.

Tilskuddet til varetagelse af administrative opgaver for staten er baseret på en forvaltningskontrakt fra 1975 mellem De Grønlandske Kommuners Landsforening og staten. I forbindelse med at sagsområder, efter hjemmestyrets indførelse, er blevet overdraget fra staten til Grønlands hjemmestyre, er sammenhængen mellem statens tilskud til kommunerne og de opgaver, kommunerne udfører for staten, forsvundet, således at størstedelen af de administrative opgaver, som staten yder tilskud til, nu udføres for hjemmestyret. Kommunernes væsentligste opgaver for staten er en række kasse- og regnskabsfunktioner samt lønberegning og lønudbetaling for time-lønnede ansat i statens institutioner i Grønland. Derudover varetager kommunerne i henhold til lov eller aftale en række mere begrænsede opgaver for staten, såsom bistand ved folketingsvalg, føring af folkeregistre m.v. Skønsmæssigt kan omfanget af kommunernes opgaver for staten i dag anslås at udgøre 25 pct. af de opgaver, kommunerne oprindeligt blev pålagt ifølge forvaltningskontrakten.

Det foreslås derfor, at 75 pct. af det nuværende tilskud til varetagelse af administrative statsopgaver overføres til statsilskuddet til hjemmestyret med virkning fra 1. januar 1989.

Det foreslås endvidere, at statens tilskud til kommunerne for varetagelse af driften af brandvæsen, veje m.v. kanaliseres til kommunerne via Grønlands hjemmestyre, som ved lov for Grønland om el, vand og varme, brandvæsen, havne, veje, telekommunikation m.v. overtog ansvaret for disse områder med virkning fra 1. januar 1987.

Statens tilskud til de grønlandske kommuner er på forslag til finanslov for 1989 budgetteret til 95,3 mio. kr. i 1989 og 93,3 mio. kr. i 1990. Heraf vedrører henholdsvis 52,6 mio. kr. og 51,5 mio. kr. tilskuddet til varetagelse af administrative statsopgaver.

Som nævnt bør statens direkte tilskud til de grønlandske kommuner reduceres til ca. 25 pct. af det budgetterede tilskud til varetagelse af administrative statsopgaver, dvs. 13,2 mio. kr. i 1989 og 12,9 mio. kr. i 1990, mens den øvrige del af statens budgetterede tilskud til kommunerne, dvs. 82,1 mio. kr. i 1989 og